TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Lâm Đồng: Nông sản bước vào kỷ nguyên minh bạch số

17:09 03/03/2026

Trước yêu cầu ngày càng cao về chất lượng, an toàn và tính minh bạch của thị trường, cộng đồng doanh nghiệp và nông dân tỉnh Lâm Đồng đang đẩy mạnh ứng dụng công nghệ truy xuất nguồn gốc (TXNG). Đây không chỉ là giải pháp kỹ thuật, mà còn là cam kết trách nhiệm đối với người tiêu dùng và chiến lược gia tăng giá trị nông sản địa phương.

Người tiêu dùng chỉ cần quét mã QR bằng smartphone là biết đầy đủ thông tin nguồn gốc của sản phẩm mình sắp mua

Hoàn thiện nền tảng truy xuất nguồn gốc

Trên thế giới, TXNG đã trở thành tiêu chuẩn bắt buộc trong nhiều chuỗi cung ứng. Tại Mỹ, nền tảng IBM Food Trust cho phép truy xuất toàn bộ hành trình thực phẩm và được các tập đoàn bán lẻ lớn như Walmart hay Costco áp dụng rộng rãi.

Tại châu Âu, các giải pháp dựa trên công nghệ blockchain như Trace4EU đã được triển khai liên vùng, trong khi Trung Quốc vận hành các hệ thống quản lý tập trung cho sản phẩm y tế. Điều đó cho thấy, TXNG không còn là xu hướng, mà đã trở thành chuẩn mực quản lý hiện đại với sự tham gia của cả khu vực công, tư và mô hình hợp tác công – tư.

Ở Việt Nam, nhiều bộ, ngành đã chủ động xây dựng nền tảng TXNG. Bộ Khoa học và Công nghệ triển khai Cổng thông tin truy xuất nguồn gốc quốc gia; Bộ Công Thương phát triển hệ thống xác thực sản phẩm theo chuẩn GS1. Dù vậy, các giải pháp hiện nay vẫn còn phân tán, thiếu đồng bộ và chưa tạo thành hệ sinh thái dữ liệu thống nhất.

Trong bối cảnh chuyển đổi số toàn diện, việc ứng dụng công nghệ TXNG được xác định là yêu cầu bắt buộc. Hệ sinh thái truy xuất hiện đại cần dựa trên các công nghệ như blockchain, định danh số và mã QR đa tầng, giúp người tiêu dùng xác minh nguồn gốc sản phẩm chỉ bằng một thao tác quét mã, qua đó phân biệt hàng thật – hàng giả minh bạch.

Lâm Đồng đang đẩy mạnh tuyên truyền, hỗ trợ doanh nghiệp đăng ký và áp dụng TXNG, giúp nâng cao giá trị nông sản

Đối với doanh nghiệp, TXNG là công cụ cung cấp dữ liệu liên tục từ đầu vào đến tay người tiêu dùng, hỗ trợ quản trị rủi ro, tối ưu sản xuất và nâng cao năng lực cạnh tranh, đặc biệt khi tham gia thị trường xuất khẩu. Quan trọng hơn, việc phát triển hệ thống dựa trên công nghệ nội địa còn góp phần bảo đảm chủ quyền dữ liệu quốc gia.

Lâm Đồng xây dựng hệ sinh thái dữ liệu đồng bộ

Nhận thức rõ vai trò của TXNG trong phát triển nông nghiệp bền vững, UBND tỉnh Lâm Đồng đã chỉ đạo triển khai nhiều chương trình, đề án liên quan. Sở Khoa học và Công nghệ được giao làm đầu mối tham mưu, hoàn thiện hành lang pháp lý và kế hoạch thực hiện trên địa bàn.

Sản phẩm được gắn tem TXNG giúp người mua dễ dàng kiểm chứng chất lượng

Hoạt động TXNG được lồng ghép vào các chương trình lớn như Chương trình quốc gia hỗ trợ doanh nghiệp nâng cao năng suất, chất lượng sản phẩm giai đoạn 2021–2025; Đề án kết nối nông nghiệp với công nghiệp chế biến và chuỗi giá trị toàn cầu. Tỉnh cũng ban hành quy chuẩn kỹ thuật địa phương cho một số sản phẩm đặc thù, tiêu biểu là trà Atiso Lâm Đồng.

Song song với thể chế, địa phương chú trọng đầu tư hạ tầng số: xây dựng cơ sở dữ liệu sản phẩm, hàng hóa dùng chung; hỗ trợ doanh nghiệp, hợp tác xã tạo và quản lý mã QR; từng bước kết nối đồng bộ với Cổng thông tin TXNG quốc gia.

Gắn mã truy xuất – mở rộng thị trường

TXNG không chỉ phục vụ quản lý mà còn mang lại lợi ích thiết thực cho cả người sản xuất và người tiêu dùng. Thông qua tem điện tử, toàn bộ thông tin về nguyên liệu, quy trình sản xuất, chế biến và lưu thông được minh bạch hóa, giúp người mua dễ dàng kiểm chứng chất lượng.

Thực tế cho thấy, các cơ sở kết hợp TXNG với các hệ thống quản lý chất lượng như VietGAP, HACCP, GMP hay HALAL đã tăng khả năng tiêu thụ từ 15–20%. Đồng thời, việc dán tem truy xuất góp phần hạn chế giả mạo thương hiệu, tạo điều kiện kết nối với hệ thống bán lẻ hiện đại và sàn thương mại điện tử.

Các sản phẩm OCOP của Lâm Đồng đã tham gia vào hệ thống TXNG

Theo thống kê, toàn tỉnh hiện có 42 cơ sở áp dụng hệ thống TXNG; hơn 250 cơ sở, doanh nghiệp sử dụng tem điện tử; 47 cơ sở với 177 sản phẩm OCOP và sản phẩm công nghiệp nông thôn tiêu biểu đã tham gia hệ thống. Công tác tuyên truyền, tập huấn được triển khai đồng bộ, từng bước nâng cao nhận thức cộng đồng.

Tuy nhiên, một số doanh nghiệp nhỏ và vừa vẫn e ngại chi phí đầu tư ban đầu; một số cơ sở chưa đáp ứng đầy đủ tiêu chí để kết nối hệ thống quốc gia.

Định hướng phát triển đến năm 2030

Thời gian tới, Lâm Đồng tiếp tục hỗ trợ doanh nghiệp đăng ký và áp dụng TXNG, nhân rộng mô hình đối với các sản phẩm chủ lực như cà phê Arabica Đà Lạt, sầu riêng Đạ Huoai, rau an toàn; đồng thời tăng cường kiểm tra, xử lý vi phạm.

Địa phương dự kiến lựa chọn khoảng 14 ngành hàng nông sản chủ lực để định hướng phát triển thị trường, gồm: cà phê, chè, sầu riêng, thanh long, hồ tiêu, mắc ca, điều, bơ, rau – củ – quả, hoa, dâu tằm, cá nước lạnh (cá tầm), hải sản, nước mắm. Trọng tâm là hình thành vùng nguyên liệu tập trung gắn với tiêu thụ theo chuỗi giá trị.

Trong chiến lược xây dựng thương hiệu, tỉnh đặt mục tiêu hỗ trợ khoảng 1.000 doanh nghiệp, hợp tác xã, chủ thể OCOP đăng ký và duy trì nhãn hiệu, chỉ dẫn địa lý. Bên cạnh thị trường trong nước, nông sản Lâm Đồng sẽ ưu tiên thâm nhập các thị trường trọng điểm như Trung Quốc, Nhật Bản, Hàn Quốc, ASEAN, Nam Á, Trung Đông, EU và Mỹ.

Từ nay đến năm 2030, tỉnh dự kiến tổ chức ít nhất hai hội nghị, hội thảo quốc tế mỗi năm nhằm kết nối doanh nghiệp với đối tác thu mua, chế biến, kinh doanh nông sản nước ngoài; đồng thời thu hút các dự án trọng điểm trong lĩnh vực nông nghiệp.

Với định hướng phát triển dựa trên khoa học – công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số, Lâm Đồng kỳ vọng nâng cao năng lực cạnh tranh, khẳng định thương hiệu nông sản và sản phẩm OCOP trên thị trường trong nước và quốc tế, từng bước đưa nông nghiệp địa phương phát triển bền vững trong kỷ nguyên số.

Hoàng Phương